

LUKŠIŲ VINCO GRYBO GIMNAZIJS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lukšių Vinco Grybo gimnazijos (toliau – Gimnazija) pedagogų etikos kodekse (toliau Kodeksas) nustatomi pagrindiniai pedagoginių darbuotojų (toliau – pedagogai) profesinės etikos reikalavimai ir įsipareigojimai siekti etiško ir profesionalaus elgesio su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais) ir kitais šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene.

2. Kodeksas taikomas mokytojams, pedagoginiams darbuotojams (psichologui, socialiniam pedagogui, bibliotekos vedėjui) ir administracijos atstovams.

3. Kodeksas papildo pedagogų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, gimnazijos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. **Etika** – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5. **Moralė** – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

6. **Pedagogų etika** – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etiškos elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

7. **Etikos normų pažeidimas** – tai moralinių normų nesilaikymas darbe, sukeltantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų Kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

8. **Etikos problema** – netinkamas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis moralės normas.

9. **Etiškas sprendimas** – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

10. **Interesų konfliktas** – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

11. **Privatus darbuotojo interesas** – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

12. **Viešieji visuomenės (valstybės) interesai** – visuomenės (valstybės) suinteresuotumas. Visuomenė tikisi, kad darbuotojas į darbą žiūrės kaip į pašaukimą.

13. **Kompetencija** – gebėjimas atlikti tam tikrą veiklą, remiantis žinių, mokėjimų, įgūdžių, vertybinių nuostatų visuma.

14. **Vertybė** – idėjos ir įsitikinimai formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

15. **Tolerancija** – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

III. KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

16. Padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: pagarbą žmogui, teisingumą, sąžiningumą, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę.

17. Formuoti pedagogų suvokimą, jog etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą Gimnazijos veikla.

18. Padėti pedagogams vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus.

19. Vienas svarbiausių tikslų – neetiško elgesio prevencija.

IV. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR ELGESIO NORMŲ REIKALAVIMAI

20. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

20.1. pagarbos:

20.1.1. pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą;

20.1.2. puoselėja pagarbūs savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu bei su savivaldos institucijomis (gimnazijos taryba, metodine taryba, mokinių taryba ir kitomis).

20.2. teisingumo:

20.2.1. pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę;

20.2.2. atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus;

20.2.3. yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, sprenddamas konfliktus;

20.2.4. objektyviai, remdamiesi kompetencija, vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiškai patariant ir padedant vieni kitiems;

20.3. žmogaus teisių pripažinimo:

20.3.1. nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų;

20.3.2. vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis;

20.3.3. siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje;

20.4. atsakomybės:

20.4.1. veikia kaip profesionalas;

20.4.2. naudoja darbo laiką tik darbo tikslais;

20.4.3. nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais;

20.5. sąžiningumo:

20.5.1. teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją;

20.5.2. savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius;

20.5.3. vadovaujasi gimnazijos vidaus tvarkos taisyklėmis;

20.5.4. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlieka pareigybės apraše ir kituose Gimnazijos dokumentuose numatytas funkcijas;

20.5.5. nepiktnaudžiauja nei savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais;

20.6. atidos ir solidarumo:

20.6.1. bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantas mokinio (mokinių) emocinę būseną.

V. PEDAGOGO VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

21. Pedagogas turi suprasti, jog jo etiką pažeidžia:

21.1. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

21.2. nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes bei nepagarbus bendravimas su kolegomis mokinių ir / ar kitų kolegų akivaizdoje;

21.3. kai paviešinama ar viešai aptarinėjama konfidenciali informacija apie kolegas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su mokiniais, tiek su kitais asmenimis;

21.4. kai pamokų metu viešinama asmeninio gyvenimo detalės bei asmeniniai reikalai aptarinėjami su mokiniais;

21.5. mokytojo nepagarbus elgesys su mokiniu, mokinio asmeninių savybių, šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu.

22. Pedagogas privalo nešiurkščiai, neįžeidžiamai, bet reikliai reikšti kategorišką nepakantumą mokinių nesąžiningumui ir kitiems elgesio normų pažeidimo faktams.

23. Atsiradus konfliktinėms situacijoms, pedagogas turi elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai, išklaudyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

24. Pedagogai turi laikytis dalykinės aprangos stiliaus normų.

25. Būtina pripažinti gimnazijos valdymo struktūrą, savo veikloje laikytis subordinacijos.

26. Nesinaudoti asmeniniais tikslais gimnazijos nuosavybe ir valstybės patikėtais materialiniais bei finansiniais resursais.

27. Suprasti, jog pedagogo laisvės principai apima šiuos aspektus:

27.1. pakantumas kitokiai mokinių ar kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;

27.2. pripažinimas teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus;

27.3. pripažinimas pedagogams ir mokinių tėvams išsakyti nuomonę apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus, sąmoningai jos neribojant arba neignoruoiant;

27.4. gerbti ir aktyviai prisidėti, puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

28. Kodeksas priimamas Gimnazijos mokytojų tarybos posėdyje ir tvirtinamas Gimnazijos direktoriaus įsakymu.

VI. ETIKOS KOMISIJOS DARBO REGLAMENTAS

29. Kodekso priežiūrą vykdo direktoriaus įsakymu sudaryta Etikos komisija (toliau – Komisija), kurią sudaro 5 nariai, išrinkti Gimnazijos mokytojų tarybos posėdyje. Kandidatus siūlyti gali visi pedagogai. Išrenkami daugiausia balsų gavę pedagogai. Komisija sudaroma trejiems metams. Etikos komisijos nariai gali eiti pareigas ne ilgiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Etikos komisija į posėdžius turi teisę kviesti gimnazijos vadovus bei su svarstomu klausimu susijusius asmenis.

30. Komisijos pagrindinės funkcijos yra Kodekso vykdymo priežiūra: pedagogų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.

31. Komisijos pirmininką renka komisijos nariai atviru balsavimu.

32. Komisijos posėdžiai šaukiami gavus prašymą arba siekiant inicijuoti Etikos kodekso papildymus ar pakeitimus.

33. Komisijos posėdžius šaukia ir jiems vadovauja Komisijos pirmininkas. Jeigu gautas prašymas susijęs su Komisijos pirmininku, posėdį šaukia ir jam vadovauja Komisijos pirmininko pavaduotojas.

34. Į Komisiją gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys.

35. Pažeidimai, dėl kurių kreipiamasi į Komisiją, turi būti įvykę ne anksčiau negu prieš 1(vieną) mėnesį.

36. Prašymai dėl etikos pažeidimų registruojami raštinėje, vizuojami direktoriaus ir įteikiami Komisijos pirmininkui. Priimami svarstyti tik aiškiai motyvuoti prašymai. Anoniminiai prašymai nesvarstomi.

37. Komisija privalo išnagrinėti gautą prašymą, priimti sprendimą ir raštu (pasirašytu Komisijos pirmininko) atsakyti prašymą pateikusiam ar suinteresuotam asmeniui ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos. Komisija prašymo išnagrinėjimo terminą gali pratęsti motyvuotu sprendimu. Komisijos raštiški atsakymai registruojami raštinėje.

38. Bendruomenės narys, dėl kurio gautas prašymas, yra informuojamas apie jo turinį ir pateikia raštu paaiškinimus per 5 darbo dienas nuo informavimo dienos.

39. Komisijos nariai, vadovaudamiesi atsakomybės, viešumo principais, turi siekti teisingai nagrinėti prašymus ir skundus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, priimti nešališkus sprendimus, nesinaudoti tarnybine padėtimi.

40. Bendruomenės narys turi teisę dalyvauti Etikos komisijos posėdyje, kuriame svarstomas su juo susijęs prašymas.

41. Komisijos nariai privalo laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos apie tiriamą medžiagą, kol atliekamas tyrimas.

42. Komisijos sprendimai priimami paprasta balsų dauguma. Jeigu posėdyje dalyvaujančių narių balsai pasiskirsto po lygiai, lemiamas yra Komisijos pirmininko, o nedalyvaujant pirmininkui, pirmininko pavaduotojo, balsas.

43. Komisija, nusprendusi, kad svarstyto asmens elgesys pažeidė Kodeksą, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir laipsnį, turi teisę taikyti moralinio poveikio priemones (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviėšinimas, įpareigojimas viešai atsiprašyti ir pan.) arba siūlyti Gimnazijos direktoriui taikyti drausminę atsakomybę.

44. Komisija teikia rekomendacijas ginčų atveju Gimnazijos mokytojų atestacijos komisijai dėl mokytojų pedagoginės etikos.

45. Komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio priimant sprendimus dėl darbo sutarties pratęsimu, dėl darbuotojų skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai bei kitais atvejais.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema, įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą.

47. Kodeksas ir jo pakeitimai tvirtinami Gimnazijos direktoriaus įsakymu.

48. Kiekvienas Gimnazijos pedagogas privalo laikytis savo veikloje Kodekso.

49. Kodeksas skelbiamas gimnazijos internetiniame puslapyje vgrybo.lt

Kodeksas suderintas gimnazijos mokytojų tarybos posėdyje 2019 m. gruodžio 19d.
(protokolo Nr.2)